

LAPUANJOEN VESISTÖALUEEN TULVARYHMÄ

8. KOKOUS

Aika: 8.4.2014 klo 9:00-12:00

Paikka: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Alvar Aallon katu 8, Seinäjoki

Läsnä:

Aulis Rantala (pj), Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Liisa Maria Rautio, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Seppo Rinta-Hoiska, Etelä-Pohjanmaan liitto
Kari Pajuluoma, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
Jorma Lammi, Kauhavan kaupunki
Juha Takamaa, Kauhavan kaupunki
Kari Hongisto, Kauhavan kaupunki
Jukka Kotola, Kuortaneen kunta
Erkki Peltonen, Alavuden seudun kalastuskunta
Kimmo Toivola, Alavuden kaupunki
Mirva Korpi, Lapuan kaupunki
Jarmo Hietala, Lapuan kaupunki
Kari Havunen, Seinäjoen kaupunki
Hanna Latva-Kiskola, Seinäjoen kaupunki
Peter Sjöblom, Uudenkaarlepyyn kaupunki
Juhani Haukkala, MTK-Etelä-Pohjanmaa
Pekka Länsivierto, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Tuuli Saari, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Erika Raitalampi, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Sari Yli-Mannila, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Katja Haukilehto (siht.), Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

PÖYTÄKIRJA

1. Kokouksen avaus ja kokousedustajien toteaminen

Puheenjohtaja Aulis Rantala avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi. Paikallaolijat esittelivät itsensä. Kokoukseen oli kutsuttu tulvaryhmän lisäksi arviointityöpajoihin osallistuneet.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja ja kolmannen työpajan muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja ja kolmannen arviointityöpajan muistio.

3. Asialistan hyväksyminen

Asialistan lisättiin kohdan 4. jälkeen kohta: ”Viime kokouksen jälkeen tehdyt muutokset tulvariskien hallintasuunnitelman luvuissa 1-9.” Hyväksyttiin asialista tällä muutoksella.

4. Tulvariskikartoituksen hyväksyminen

Rautio esitteli merkittävistä tulvariskikartoituksista tehtyä yhteenvedotaulukkoa. Lapuan tulvariskikartoituksen mukaan keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuvalla Lapuan merkittävällä tulvariskialueella on kastumisvaarassa 97 asuinrakennusta ja niissä asuu yli 300 asukasta.

Keskusteltiin tulvariskikartoituksen maastomallin ja arvioitujen vedenkorkeuksien tarkkuudesta ja todettiin tulvariskikartoituksen huomioivan vain maanpinnan korkeuden rakennuksen vieressä eikä kastuvien rakenteiden korkeustasoa. Yleensä rakennus sijaitsee ympäristöään korkeammalla ja tämän takia riskikartoituksen antamat kastumisvaarassa olevien rakennusten määrät ovat todennäköisesti liioittelevia. Vuoden 1984 kevättulvalla Lapuan taajamassa kastui vain yksi asuinrakennus. Tulvan toistuvuus vastasi keskimäärin noin kerran 50 vuodessa toistuvaa tulvaa. Asuinrakennuksia suurempi riski Lapuanjoen tulvista aiheutuu viemäri- ja hulevesiviemärintijärjestelmille. Todettiin, että tulvansuojelutoimenpiteiden tarkempi suunnittelu edellyttää riskikohteiden todellisten korkeuksien mittauksia. Rautio kertoi, että raportissa on kerrottu kartoituksiin liittyvistä epätarkkuuksista ja niiden syistä.

Raitalampi esitteli tulvakarttapalvelua, jossa voi käydä tutkimassa tulvariskikartoituksia tarkemmin. Tulvakarttapalvelu löytyy osoitteesta www.ymparisto.fi/tulvakartat. Lapuanjoen merkittävän tulvariskialueen tulvariskikartoitus valmistui joulukuussa ja siitä tehtävä raportti maaliskuussa. Hyväksyttiin Lapuan tulvariskikartoitusraportti.

5. Viime kokouksen jälkeen tehdyt muutokset tulvariskien hallintasuunnitelman luvuissa 1-9

Rautio esitteli tulvariskien hallintasuunnitelmaluonnoksen lukuihin 1-9 viime kokouksen jälkeen tehtyjä muutoksia. Sovittiin, että lukuja 1-9 koskevat kommentit voi lähettää Erika Raitalammella viikon sisällä erika.raitalampi@ely-keskus.fi. Tämän hetkinen luonnos Lapuanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmasta löytyy kokonaisuudessaan Lapuanjoen tulvaryhmän sivulta www.ymparisto.fi/tulvaryhmat.

6. Palaute kolmannesta arviointityöpajasta

Rautio esitteli tulvariskien hallintakeinojen arviointityöpajojen tuloksia. Työpajojen perusteella jatkosuunnitteluun valittiin vaihtoehto 4, johon sisältyivät nykyiset tulvariskien hallinnan toimenpiteet ja niiden tehostaminen, veden pidättäminen valuma-alueella pienimuotoisin toimenpitein, Lapuanjoen pengerrysalueiden käytön muutos ja Kuortaneenjärven säännöstelyn tehostaminen.

Keskusteltiin veden pidättämisestä valuma-alueella. Etenkin metsien kunnostusojitusten suunnittelun toivottiin kehittyvän siihen suuntaan, että metsäojien avulla voitaisiin paremmin pidättää tulvavesiä. Yksi mahdollisuus olisi kaivaa metsäojat vaakasuoriksi, jolloin niihin saataisiin runsaasti varastointitilavuutta.

Keskusteltiin pengerrysalueiden käytön muutoksen vaikutuksista Lapuan tulvavahinkoihin. Hietala huomautti, että Lapuan kaupungin kannalta vedenpinnan tasoa, jolla tulvaluukut tulee avata, pitäisi laskea 10 cm eikä nostaa. Nykyinen avaamisen korkeustaso $N_{43} + 28,40$ m aiheuttaa jo ongelmia jätevesi- ja hulevesiverkostoissa.

Rantala kertoi, että pengerrysalueen muutoksella on tarkoitus vähentää vahinkoja todella suurella tulvalla. Jos pengerrysalueet täytetään aina nykyluvun mukaisesti jojoenpinnan korkeudella $N_{43} +28,40$ m, ei varastointilavuutta jää enää suuren tulvahuipun leikkaamiseen.

Rautio huomautti, että yksi mahdollisuus olisi hakea sellaista lupaa, että pengerrysalueet voitaisiin täyttää tilanteen mukaan.

Todettiin, että kappaleeseen 9.2 lisätään pengerrysalueiden käytön muutokseen liittyen, että toimenpide edellyttää merkittäviä lisätutkimuksia ennen kuin sitä viedään mahdollisesti eteenpäin.

Rautio esitteli myös arviot tulvariskien hallintakeinojen yhteensopivuudesta vesienhoidon suunnittelun kanssa ja ilmastonmuutoksen huomioon ottamisen toimenpiteiden tarkastelussa.

7. Lapuanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaluonnos, luku 10

Liisa Maria Rautio esitteli tulvariskien hallintasuunnitelmaluonnoksen lukuja 10.1—10.2. Luvussa 10 käsitellään tulvariskien hallinnan toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi ja toimenpiteiden vaikutusta tulviin. Luku 10 on osittain vielä työn alla.

Luvussa 10.1 esitellään tulvariskiä vähentävät toimenpiteet ja niiden kehittäminen. Käytiin keskustelua maankäytönsuunnittelusta. Rinta-Hoiska esitti, että rakentamisen ohjauskeinoissa tulisi olla konkreettisia asioita, joilla varmistettaisiin, että tulvavaara huomioidaan rakentamisessa. Esim. rakennusjärjestyksessä voisi olla konkreettinen ohjeistus tulvariskin huomioimiseen rakentamisesta. Tulva-alueilla tulisi määrätä korkeus, jonka alle kastuvia rakenteita ei saa sijoittaa. Rakennusten lisäksi myös kunnallistekniikka tulee sijoittaa riittävän korkealle vesistöjen rannoilla. ELY-keskus antaa pyydettäessä suosituksia alimmista rakentamiskorkeuksista. Tiedon lisääminen suunnittelussa on tärkeää.

Luvun 10.2 yhteydessä keskusteltiin pengerrysalueiden käytön muutoksesta. Toivola huomautti, että tasaiselle alueelle voisi olla hyvä tehdä tarkempi laserkeilaus. Todettiin myös, että tarkka maaston korkeustieto ei pelkästään riitä, koska rakennukset sijaitsevat yleensä ympäristöään korkeammalla. Riskikohteiden tarkempi selvitys vaatisi rakennusten kastuvien rakenteiden korkeustasojen mittausta. Todettiin, että myös Kauhavan alueen riskikohteet mm. Pernaan kylän jätevesijärjestelmien korkeustasot tulisi kartoittaa ennen tarkempaa suunnittelua.

Lukuun 10 esitettiin joitakin korjauksia. Tulvariskien hallintasuunnitelmaluonnos pyritään lähettämään kokonaisuudessaan kommentoitavaksi toukokuun lopulla.

8. Seuraava kokous

Seuraava tulvaryhmän kokous pidetään **tiistaina 26.8.2014 klo 9.00** Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa Seinäjoella.

Seinäjoella

Aulis Rantala
Puheenjohtaja

Katja Haukilehto
Sihteeri